

L'Església catòlica i el pluralisme

XAVIER SABATÉ

PÚBLIC, 5 Oct, 2010

El missatge de l'arquebisbe de Tarragona, Jaume Pujol, instant a la desobediència de les lleis ha tingut molt ressò. Però l'arquebisbe insta a desobeir una llei que no obliga sinó que empara i protegeix de l'estigma, la culpabilització i la condemna a què en el cas de l'avortament han estat sotmeses durant segles milions de dones.

La Llei d'Interrupció Voluntària de l'Embaràs evita milers d'avortaments clandestins o a l'estranger -per qui s'ho pugui pagar- i també milers de dones condemnades. Això no vol dir que no hàgim de buscar i promoure alternatives per evitar embarassos no desitjats com els preservatius o la píndola. Però tampoc en aquests casos no acabem de trobar la comprensió de l'Església, que en massa ocasions continua volent imposar el seu criteri, no només als seus fidels, sinó a tota la societat sense excepció, siguin o no creients o ho siguin d'una altra fe.

Es refereix també a “continuar la vida fins a la mort natural”, és a dir, la que esdevindria a causa de la mateixa naturalesa humana. Però ¿com renunciar als avenços de la medicina o com prescindir-ne arribat el moment si ja només signifiquen patiment del mateix malalt i dels seus éssers estimats? Un familiar molt directe i cristià exemplar m'ha encarregat que “quan li arribi el moment” no permeti que l'intubin ni el portin a cap hospital per perllongar la vida “artificialment”. Puc assegurar que la seva voluntat i el consell dels metges em guiarà si arriba el moment i espero que cap llei penalitzi aquesta conducta que no tindrà

cap altre fonament que l'amor i cap altre sentiment que la solidaritat humana.

Més enllà d'aquestes qüestions, allò que crida més l'atenció és que sembla que l'arquebisbe no acaba d'acceptar el pluralisme de la societat. Però les uniformitats, religioses o polítiques, només s'han donat –i es donen– en els règims autoritaris i, per tant, amb l'ús de la violència. Al segle XXI no és possible defensar ni una única religió ni una única ideologia política. Ni com diu l'arquebisbe Pujol, que els representants dels ciutadans ho som de Déu. Això, a finals del franquisme, mercès al Cardenal Tarancon ho creiem superat per l'Església, i ja fa anys que l'estimat borrianenc ens va deixar.

I si “cal obeir Déu abans que als homes“, a quin Déu? I què en fem dels milions de creients d'altres confessions que conviuen entre nosaltres? Els hem d'imposar el catolicisme? I si això fos possible, mentre no es converteixen, com ens organitzem? I els agnòstics i ateus també han d'obeir Déu abans que les lleis que democràticament hem aprovat entre tots? No es pot cridar a la desobediència de les lleis de què s'ha dotat una societat diversa que creu en la igualtat davant les normes –obliguin o emparin– i en la igualtat d'oportunitats també d'homes i dones encara que hi hagi religions que no la practiquen. Per cert, si el model és Suïssa, allà ja fa quatre anys que van despenalitzar l'avortament.

Tal com diu l'amic arquebisbe –en això sí que coincidim–, *ministre* vol dir etimològicament *servidor*. Però si això és així, ens devem al poble plural i divers al qual servim. Tan divers i plural que entenc cada cop més que hi hagi ciutadans que ens retreguin que no acabem de canviar les inèrcies de donar suport de tot tipus a una sola confessió i aparèixer al costat

dels seus líders. Som, diguem-ho sense embuts, en una societat laica. La qual cosa no vol dir que no s'hagin de reconèixer les creences religioses i els valors respectables que en molts casos compartim bona part de la humanitat. Però d'aquí a fomentar-les la mateixa Administració hi ha un llarg camí que pensàvem que ja havíem recorregut. I encara més quan parlem d'una sola religió, sigui la catòlica encara que formi part de la nostra tradició majoritària o qualsevol altra que també mereix respecte. Els governs ho són de tots els ciutadans, creguin en la religió que creguin o siguin agnòstics o ateus.

El pluralisme i la tolerància són les úniques garanties de la convivència en pau de totes les formes de creure i pensar. Negar-ho i apostar per la imposició d'una sola fe ens conduiria a la intolerància i al caos. Més encara, el pluralisme i la tolerància també són les úniques garanties de la llibertat i de la pràctica religiosa.